

Т.В.Тимошенко, викл., Н.В.Гречихіна, викл.
Кіровоградський національний технічний університет

Академічне письмо

Розглядається проблема написання будь-якого академічного письма: твору, доповіді, анотації, есе англійською мовою, як засобу розвитку творчого мислення студентів та набуття навичок передачі власної думки за дослідженою темою. В статті надані практичні рекомендації щодо структурування письмової роботи, використання словника, редагування та пошуку відгуків.

академічне письмо, твір, доповідь, есе, дослідження, аргументи, тема, точка зору, статистика, ресурси, вступ, основна та заключна частини, ідея, мовні маркери, зв'язні слова, словник, редагування, відгук

Метою завдання академічного письма є визначити спроможність будь якої особи дослідити тему, довести власну точку зору, оцінити аргументи та викласти власні думки на папері.

Що слід робити студентам технічного вузу, коли вони збираються написати твір?

Ознайомтесь із цим економічним письмом:

Many countries implement minimum wage laws that prevent employers from paying less per hour than a certain wage determined by law. **Discuss** the benefits and drawbacks that occur as a result of minimum wage laws. **Identify** who the laws help and who the laws hurt. **Explain** any efficiency loss that might result.

Виділені слова є ключовими словами, які вказують що вам слід робити. Підкреслені вирази вважаються контекстними словами, які говорять про що йде мова, тобто про тему твору. Ось ряд ключових слів, які мають добре знати студенти для написання письмових робіт: **analyse, argue, assess, compare, contrast, define, describe, discuss, enumerate, evaluate, explain, illustrate, identify, interpret, justify, list, outline, prove, relate, review, show, state, summarize, trace.**

Тож, по-перше, слід визначити ключові слова твору та впевнитися, що ви розумієте, про що ви маєте писати. Впевніться, що ви охопили всю тему та не відхиляєтеся від неї. Подумайте про кожен розділ окремо та розподіліть кожен розділ на декілька питань. Ці питання забезпечуть структуру вашого твору. Вони також покажуть, що вам необхідно буде знайти при читанні першоджерела. Подивіться на приклад, оснований на темі попереднього економічного письма:

- What are minimum wage laws?
- What are the benefits of these laws?
- What are the drawbacks of these laws?
- Who do these laws help and how?
- Who do these laws hurt and how?

What efficiency loss might come from these laws?

Вивчіть питання цього біологічного твору та вирішіть, що вам необхідно зробити, щоб відповісти на нього. Коли закінчите, подивіться на запропоновані відповіді та порівняйте з власними варіантами вирішення даного питання.

Investigate and discuss the biology of “handedness”. Describe the possible causes of right- vs left- handedness. Discuss the history of discrimination against left-handed people and, if possible, compare to discrimination generally against such groups as women, homosexuals, or ethnic minorities.

Suggested variants:

- What is the biological definition of “handedness”?

- What are the possible causes of right-handedness?
- What are the possible causes of left-handedness?
- Are these causes the same or different?
- What discrimination has there been historically towards left-handed people?
- Is this discrimination similar to other kinds of discrimination?

Після того, як ви визначили тему вашого твору та встановили базову рамку, тепер слід зібрати докази, статистику та іншу інформацію. Необхідно розпочати з досліджень широкого спектру книг та іншого матеріалу, який може бути корисним. Це якраз те, що ми називаємо ресурсами. Ваші лектори можуть запропонувати список літератури для читання та вивчення обраної вами теми. Ось ще що треба мати на увазі:

- пошукайте сучасні книги та статті;
- почитайте бібліографію цих посібників та знайдіть корисні матеріали, які там перелічені;
- уважно розгляньте мету письменника та його можливі переконання;
- читайте вибірково, роблячи короткі нотатки, які допоможуть вам відповісти на питання, які вас цікавлять;
- занотуйте будь-які місця протиріччя ваших ресурсів. Іноді експерти не погоджуються в розгляді якогось питання і це може стати суттю обговорення;
- встановіть ліміт часу для читання, щоб ви вклалися в обумовлені строки.

Особливо студентам слід уникати плагіату та надмірного цитування. Пишучи есе, ви можете мати спокусу переписати прямо з першоджерела. Тому що ви не думаєте, що ви можете написати так же добре як і письменник. Або ви думаєте, що читач може не знати твору оригінала і таким чином ви отримаєте кращу оцінку за ваш твір. Пряме переписування іншого автора та претендування на те, що їхні слова чи фрази ваші власні, називається «плагіатом». Ви маєте уникати цього, так як це є формою інтелектуальної крадіжки і карається дуже серйозно, якщо це розкриється. Ви можете уникнути плагіату, використовуючи вірні методи для цитат, перефразування та зносок.

Чому і як слід цитувати? Коли ви цитуєте когось, ви використовуєте саме слова автора в своєму тексті. Зберігайте цитати якомога коротші, цитуючи лише основну частину того, що говорить автор. Намагайтеся обмежувати себе у вживанні цитат. Цитуйте лише тоді, коли оригінальне твердження вразливе, добре написане, чи містить ідеї, які настільки спірні, що ви відчуваєте найкращим використати слова автора і таким чином не виникне непорозуміння.

А що ж стосовно перефразування? В той час, як засобом цитування ви використовуєте точні слова письменника, перефразування означає перестановку слів чи передачу ідей з книги чи статті вашими власними словами. Це допоможе вам, так як ви можете використати підходящі ідеї в вашому письмовому стилі. Тож, вам необхідно слідувати правилам перефразування дуже ретельно, щоб уникнути звинувачення в плагіаті. Ось процедура використання перефразування:

- прочитайте абзац оригіналу уважно, щоб усвідомити, про що йде мова;
- покладіть текст з одного боку, напишіть основні пункти параграфу на окремому листі ;
- порівняйте ваші записи з оригіналом і перевірте, що ви отримали основні пункти;
- перевірте, чи ви не додали нічого, про що не згадувалося автором в оригіналі;
- перевірте, що ви використали ваші власні слова і що ви справедливо представили думку автора.

Впевніться, що ви включили зноску зразу після абзацу в вашому тексті так, щоб було зрозуміло, звідки ви взяли інформацію. Існує багато шляхів показати, що ви переказуєте слова інших людей. Наприклад, ви можете сказати, що автор:

argues, asserts, believes, claims, concludes, confirms, emphasizes, explains, hypothesizes, insists, maintains, observes, notes, points out, questions, says, states щось.

Ви також можете сказати:

- According to X, ...
- In X's opinion, ...
- In X's view.

Вам слід включити номери сторінок в зноски, оскільки ви передаєте тільки певну частину тексту. В текстах зноски використовуються коли ви цитуєте чи перефразовуєте джерела в вашому творі. Бібліографія- це список в кінці вашого опису, який показує джерела, які ви прочитали чи використали, щоб підготувати ваш очерк. Кожне академічне письмо має свої власні правила для написання зносок і ваш лектор має забезпечити вас чіткими інструкціями стосовно систем, які вам слід використовувати. Будьте послідовними, коли форматуєте зноски.

Існує два відомих формати: це Американська психологічна асоціація (APA) та Сучасна мовна асоціація (MLA). Існують вебсайти, котрі мають сучасну інформацію про ці системи, поряд з прикладами текстових та бібліографічних зносок. Академічне написання книг також буде містити секції за вищезгаданими системами.

Щодо структурування, то будь який академічний опис має містити **вступ, основну частину** із декількох абзаців та **заключну частину**. Кожна із цих частин має певну специфічну функцію. Давайте розглянемо кожну з них по черзі.

Вступ зазвичай розпочинається загально, а потім переходить до більш специфічних деталей. Він має містити ваші тезисні твердження чи вимоги (звинувачення, претензії, позов), вираження наміру, цілей, чи обіцянку читачеві, що ви констатуєте вашу основну ідею чи заінтригуєте його тим, що читач очікуватиме знайти в творі. Ви маєте чітко визначити свою позицію з теми твору. Вступ може також підкреслити ключові пункти кожного абзацу, що слідує в основній частині есе. **Основна частина**- це серія абзаців, які будують ваші аргументи. Кожна нова ідея повинна мати свій власний абзац. Абзац зазвичай починається з тематичного речення, яке визначає його основну ідею. Необхідно, щоб воно підтримувалося очевидністю чи поясненням, чи слідувало коментарем чи зв'язком з наступним абзацом. Наприклад:

- *Recent research has suggested that extensive reading has a significant effect on vocabulary development;*
- *Some economists argue that the introduction of a joint currency between New Zealand and Australia would have few benefits for Australia.*

Заключна частина має підвести підсумки ваших основних ідей та тезисних тверджень. Вона не повинна містити нові ідеї, так як це не те місце, щоб розвивати далі аргументи. Деякі студенти вважають, що легше написати зразу основну частину опису, а потім повернутися писати вступ та заклочну частину, щоб впевнитися, що тезисне твердження та заклочення чітко відображають зміст твору.

А зараз розглянемо як зв'язати частини вашого есе разом. Зв'язуючі пристрої чи мовні маркери використовуються щоб довести, що ваш твір є зв'язним та здатним до логічного переходу від однієї думки до іншої. Наприклад:

- *Wellington is the city of government and diplomatic activity in New Zealand, **while** Auckland is a centre of business;*
- *Wellington is in a high-risk earthquake zone and **therefore** has a strict building code.*

В цих прикладах, *while* зв'язує дві протилежні ідеї та *therefore* зв'язує причину та результат. Ось список найбільш вживаних зв'язних слів та виразів, погрупованих за їх звичайною функцією:

Sequencing ideas: firstly, secondly, finally, first of all, next, lastly;

Expressing conditions: if, unless, when, whether, otherwise;

Expressing contrast: but, however, nevertheless, yet, on the other hand;

Adding further support: besides, also, furthermore, moreover, in addition;

Stating results: thus, as a result, so, consequently;

Expressing similarities: likewise, similarly, in the same way;

Providing reasons: in order to, so as not to, so that, because;

Concluding statements: in summary, to sum up, to conclude, in conclusion;

Giving examples: for example, for instance.

Будьте особливо уважними із вживанням виразу *on the other hand*. Він має завжди слідувати після виразу *on the one hand*.

Зв'язні слова змінюються відповідно до їх положення в реченні, частоті та пунктуації. Вивчіть ці значення та як їх використовувати перед вживанням у власній роботі. Які ж слова вам необхідно вивчити, щоб підготуватися до академічного письма? Тож, думаючи про академічне письмо, ми можемо розподілити словник на три основні категорії:

а) **загальний словник**- включає дуже прості слова, які ми знаходимо в усіх типах письмової та розмовної англійської мови. Приклади таких слів: *before, go, read, write, you*;

б) **загальний академічний словник**- включає слова, часто вживані в широкому спектрі академічних предметних сфер. До них відносяться: *analyse, function, identify, significant*;

в) **предметно-специфічний словник**- включає слова, які відносяться до вузьких академічних предметних сфер, таких як економіка, наприклад: *current cost accounting, sustainable management* та *business cycles*.

Тепер подивіться на слова нижче та погрупуйте їх відповідно до типу словника: 1) **general vocabulary**, 2) **general academic vocabulary**, 3) **subject-specific words**:

accident, alternative, clever, fundamental, inflation, microorganisms, need, ongoing, phonetics, specific.

Порівняйте отримані результати з вірними відповідями:

- *accident*- general vocabulary;
- *alternative*- general academic vocabulary;
- *clever*- general vocabulary;
- *fundamental*- general academic vocabulary;
- *microorganisms*- subject-specific vocabulary (biology);
- *inflation*- subject-specific vocabulary (accounting);
- *need*- general vocabulary;
- *ongoing*- general academic vocabulary;
- *phonetics*- subject-specific vocabulary;
- *specific*- general academic vocabulary.

Деякі слова мають загальне значення в повсякденному житті, але також мають дуже специфічне значення в певній предметній сфері. Наприклад, *market, margin, capital, demand* вживаються в сфері економіки з дуже специфічним значенням.

Окрім найбільш вживаних англійських слів та академічного словника існує багато інших слів, які ви можете взагалі не знати і ніколи не вживати. Наприклад: *ameliorate, fountainhead, harrowing*. Ці слова називаються рідковживаними та використання таких слів залежить від ваших потреб. Деякі слова є настільки рідкісними, що вони навіть не включені до словника взагалі. Про їх значення, чи хоч частину значень ви можете здогадатись, уважно вивчаючи контекст, в якому вони з'являються.

Наступний етап вашого написання є **редагування**. Редагування- це процес, через який ви проходите, коли переглядаєте черновик вашої письмової роботи. Це може зайняти багато часу, тому вам необхідно включити пробне читання та редагування в ваш розклад. Всі твори потребують перегляду хоча б раз. Легше прочитати надруковану

сторінку, ніж текст на комп'ютері. Розпочніть ваше редагування із перегляду структури речень. Один із способів, яким ви можете перевірити структуру вашого речення- це прочитати текст знизу до верху. Це може допомогти вам сконцентруватися на реченні більше, ніж на змісті твору. Потім прочитайте текст вголос для себе, або товаришу, щоб знайти помилки в структурі речення. Далі ви можете поспробувати написати три версії одного речення, щоб допомогти собі уточнити, що ви хочете чітко сформулювати. Наприклад:

- *It seems that there is a direct relationship between alcohol and car accidents.*
- *Alcohol and car accidents are clearly related.*
- *There is an obvious connection between car accidents and the consumption of alcohol.*

Щоб уникнути повторень слів та виразів та впевнитися в різноманітності вашого письма, виписіть вирази, коли читаете, а потім подивіться в словник, щоб знайти точне значення цих слів та підібрати до них вдалі синоніми.

Не слід також забувати про редагування граматичних помилок. Подивіться на ці речення та визначте, що ж в них не так:

- *The establishment of a new system for **manage** information was a significant advancement for the company;*
- *If the outcome is to be measured in terms of dollars, the company **would had** to plan for this in advance.*

Слова, виділені жирним шрифтом, невірні. В першому реченні замість дієслова *manage* повинен вживатися герундій *managing*, в той час, як в наступному реченні слід писати *would have had*. Складіть для себе список помилок, яких ви припускаєтесь, пишучи твір, та використайте цей список, щоб допомогти вам перевірити вашу роботу, сконцентруючись на проблемі вчасно.

Спелінгові та пунктуаційні помилки відволікають увагу читачів. Комп'ютерний коректор помилок може послужити допоміжним інструментом, але будьте уважні і пам'ятайте про відмінності американського та британського написання слів, таких як *color/colour, gray/grey, ma there/their, its/it's* та слів, яких немає в комп'ютерному словнику. Краще робіть повторну перевірку вашої роботи самі.

І останній етап- це **пошук відгуків**. Переглядаючи свій твір, попросіть одного чи двох людей прочитати роботу і висловити їхню думку. Впевніться, що ці люди знають тему вашого твору, знають, які види коментарів ви від них очікуєте і готові бути чесними з вами. Коли ж ви отримаєте відгук:

- подивіться уважно та перевірте, чи ви зрозуміли кожен ключовий пункт, який ваш читач коментує;
- підсумуйте, чи необхідно робити всі зміни до вашого тексту, які запропоновані;
- прогляньте ретельно твір. Це може допомогти уявити, що ви читач, який обирає текст вперше.

Тож, коли отримаєте назад перевірену роботу, подивіться уважно на кожен написаний відгук і підкресліть пункти, які на вашу думку допоможуть вам при написанні наступного академічного письма.

Список літератури

1. A. Coxhead. Academic Writing. Macmillan English Dictionary. –Oxford: Macmillan Publishers Limited, 2002.
2. D. Milan. Developing Reading Skills. – IV edition, 1995.
3. W. Meriwether. Writing Essays. Strategies for Success. – National Textbook Company, 1998.
4. В.В.Синельникова, О.О.Ковтун, О.Б.Тарасова. Експрес курс. Англійська мова. Зовнішнє незалежне оцінювання. – К. : Видавництво «Майстер-клас», 2009.

Рассматривается проблема написания академического письма: сочинения, доклада, аннотации, эссе на английском языке, как средства развития творческого мышления студентов и приобретения навыков передачи собственной точки зрения по исследуемой теме. В статье даны практические рекомендации относительно структуры письменной работы, использования словаря, редактирования и поиска отзывов.

It deals with the problem of academic writing of the composition, report, annotation, essay in English as means of developing students' creativity and getting skills in showing their own ideas on the research topic. The article gives practical recommendations towards the structure of any academic writing, using the vocabulary, editing and seeking feedback.

УДК 502/504+574+316.6

**В.М.Пестунов, проф., канд.техн.наук, К.Н.Марченко, доц., канд.техн.наук,
Т.К.Марченко, студентка**

Кировоградский национальный технический университет

Экологическое сознание – основа экологической культуры

Рассмотрено влияние человеческого сознания на экологию планеты. Освещены основные принципы экологического благополучия и пути его достижения
кология, экологическое сознание

С чего начинается экология? При слове «экология» каждому невольно представляются виды заводов с дымящимися трубами где-то за окном или труба, из которой грязная вода льется в реку. На самом деле экология начинается гораздо ближе. Ближе просто не бывает. Она начинается с каждого из нас.

Вы скажете: "Какое отношение я имею к этой дымящейся трубе, у завода есть хозяин, пусть он и отвечает". Да, это так, вы не владелец завода, вы намного больше. Вы – совладелец планеты Земля. Почувствуйте себя хозяином Земли, все мы – ее хозяева, потом почувствуйте ответственность хозяина за планету.

Вся грязь, все угрозы, все опасности начинаются с каждого из нас, с нашей культуры, с нашей мысли и действия, с нашего молчаливого согласия. В экологическую обстановку, которую мы сегодня имеем, мы внесли наш общий суммарный вклад. Все, что мы выбрасываем вовне, выделяем, излучаем, говорим, думаем – все это существенная часть той среды, в которой мы живем. Все, отданное нами, к нам возвращается и на нас влияет. Отравили Землю не пришельцы-инопланетяне, не хозяева заводов, а каждый из нас понемногу.

Что теперь вам, совладельцу Земли, делать?

Человек, осознав себя хозяином планеты Земля, начинает думать о ней как о доме, пристанище, где он может активно действовать, приходить к порядку, совершенству, безопасности, красоте и гармонии. Это теперь не чужое, не ничейное, а свое, родное. Земля столько времени кормила нас, предоставляя все необходимое для жизни – от химических элементов для построения тела и пищи до строительных и конструкционных материалов. Мы и Земля состоим из одних и тех же элементов, между нами и нею происходит непрерывный обмен веществ. Разве может быть она для нас чужой, и разве можем мы быть безучастными к поддержке и обеспечению собственной жизни, вышибая